

WOJEWODA WIELKOPOLSKI
PS-III.431.19.2022.4.7.9

Poznań, 18 października 2023 r.

Ks. Artur Kucharski
Dyrektor
Placówki Opiekuńczo – Wychowawczej
Dom Młodzieży im. bł. Piątki Poznańskiej

ul. Sarmacka 109
61-616 Poznań

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 186 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2023 r., poz. 1426 z późn. zm.), zwanej dalej ustawą, i rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 21 sierpnia 2015 r. w sprawie przeprowadzania kontroli przez wojewodę oraz wzoru legitymacji uprawniającej do przeprowadzania kontroli (Dz. U. z 2015 r., poz. 1477) oraz w oparciu o rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 grudnia 2011 r. w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej (Dz. U. Nr 292, poz. 1720), zwane dalej „rozporządzeniem”, zespół inspektorów Wydziału Polityki Społecznej Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Poznaniu w składzie:

- Anna Kościańska – inspektor wojewódzki, jako kierownik zespołu kontrolującego,
- Renata Pyżalska – inspektor wojewódzki,
- Agata Kruszewska – inspektor wojewódzki,
- Kamila Kuklińska – inspektor wojewódzki,
- Jarosław Szymański – inspektor wojewódzki,

działając z upoważnienia Wojewody Wielkopolskiego nr KN-II.0030.290.2022.1 z 14 grudnia 2022 r. (*zał. 1. Upoważnienie Wojewody Wielkopolskiego z 14 grudnia 2022 r.*), w dniach: 15 grudnia 2022 r., 12 i 24 stycznia, 18 i 19 kwietnia oraz 11 maja 2023 r. przeprowadził kontrolę w trybie zwykłym placówki opiekuńczo – wychowawczej łączącej zadania placówek typu socjalizacyjnego i interwencyjnego pod nazwą: Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza Dom Młodzieży im. bł. Piątki Poznańskiej z siedzibą pod adresem: ul. Sarmacka 109, 61-616 Poznań, którą w dalszej części dokumentu określa się także w skrócie: „POW”, „Placówką”, „Domem” lub „Jednostką”.

Zakres kontroli obejmował organizację i funkcjonowanie Jednostki w zakresie zgodności z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Okres objęty kontrolą: od 28 października 2021 r. do dnia zakończenia kontroli, a także działania wcześniejsze, jeżeli miały one związek z przedmiotem kontroli.

Stan faktyczny został oceniony pod kątem zgodności z ww. ustawą w brzmieniu obowiązującym w okresie objętym kontrolą.

Kontrolujący złożyli oświadczenia o braku okoliczności, które uzasadniałyby wyłączenie z udziału w wymienionej wyżej kontroli (*zał. 2.-2d. Oświadczenia kontrolerów z 14 grudnia 2022 r.*).

Kontrola została przeprowadzona w oparciu o następujące procedury i metody:

- pozyskano pisemne oświadczenia oraz przeprowadzono rozmowę z Dyrektorem Placówki – ks. Arturem Kucharskim,
- przeprowadzono analizę wybranej indywidualnej dokumentacji 8 wychowanków,
- przeprowadzono rozmowy z wychowankami obecnymi w Placówce, oznaczonymi na potrzeby kontroli symbolami: „D”, „E”, „F”, „G”, „H” i „I”,
- przeprowadzono analizę kwalifikacji kadry Placówki,
- przeprowadzono oględziny Placówki.

Organem prowadzącym ww. Placówkę jest Towarzystwo Salezjańskie Inspektorii pw. św. Wojciecha z siedzibą w Pile. Jednostka funkcjonuje na podstawie zezwolenia Wojewody Wielkopolskiego z dnia 27 lutego 2019 r., znak: PS-III.9423.4.2019.5, na prowadzenie placówki opiekuńczo – wychowawczej łączącej zadania placówek typu socjalizacyjnego i interwencyjnego z liczbą 10 miejsc socjalizacyjnych i 4 miejsc interwencyjnych.

Dyrektor Placówki ustnie wyznaczył do czynności przeprowadzenia oględzin Placówki Panią Małgorzatę Wianecką-Nowak, Wicedyrektora ds. pedagogicznych.

PODCZAS KONTROLI USTALONO

Placówka funkcjonuje w oparciu o Statut nadany Placówce przez przełożonego Towarzystwa Salezjańskiego Inspektorii pw. św. Wojciecha w Pile, który wszedł w życie z dniem wydania zezwolenia przez Wojewodę Wielkopolskiego na prowadzenie Placówki (*zał. 3. Kserokopia Statutu Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej Dom Młodzieży im. bł. Piątki Poznańskiej*).

Szczegółową organizację i zasady funkcjonowania Placówki określa Regulamin Organizacyjny, który również wszedł w życie z dniem wydania zezwolenia przez Wojewodę Wielkopolskiego na prowadzenie Placówki (*zał. 4. Kserokopia Regulaminu Organizacyjnego Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej Dom Młodzieży im. bł. Piątki Poznańskiej*).

Placówka w okresie objętym kontrolą realizowała zadanie powierzone Towarzystwu Salezjańskiemu Inspektorii pw. św. Wojciecha z siedzibą pod adresem: ul. św. Jana Bosko 1, 64-920 Piła, przez Miasto Poznań na podstawie umów zawartych w dniach: 31 grudnia

2020 r., 31 grudnia 2021 r. i 30 grudnia 2022 r. (*zał. 5.-5b. Kserokopie umów z Miastem Poznań*). Wskazać należy, że w ofercie realizacji zadania publicznego stanowiącego załącznik do umowy znajduje się informacja, że Placówka przeznaczona jest dla 14 chłopców, co jednoznacznie wyklucza jej koedukacyjny charakter, a co a tym idzie, ogranicza dostępność Placówki dla dzieci różnej płci, w szczególności rodzeństw. Powyższe może przyczynić się do nieprzestrzegania zasady nierozdzielania rodzeństwa, wynikającej z art. 112⁸ Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego (Dz.U. z 2020 r. poz. 1359 z późn. zm.). Ponadto, oferta zawiera informację, że Placówka łączy zadania placówek typu socjalizacyjnego i interwencyjnego bez wskazania ile miejsc przewidziano na dany typ pomimo, że wynika to z ww. zezwolenia Wojewody.

Standardy opieki i wychowania oraz zaspokajanie potrzeb dziecka i respektowanie jego praw

1. Oględziny obiektu

Podczas kontroli dokonano oględzin obiektu Placówki. W trakcie czynności kontrolnych sporządzono „*Protokół oględzin*”, który został zaakceptowany i podpisany przez Dyrektora Placówki i stanowi załącznik do niniejszego wystąpienia (*zał. 6. Protokół oględzin Placówki z 19 kwietnia 2023 r.*). Stwierdzono, że pomieszczenia nie są czyste, powierzchnie ścian były bardzo brudne i odrapane, wymagały pilnego odmalowania. W jednym z pomieszczeń Placówki, tj. w świetlicy, ze ściany w trakcie oględzin wystawały dwa przewody elektryczne. W czasie oględzin, inspektorzy stwierdzili, że w łazienkach brakowało niezbędnych akcesoriów łazienkowych pozwalających utrzymać higienę oraz czystość. We wszystkich łazienkach nie zamontowano uchwyty na papier toaletowy, w związku z czym znajdował się on na podłodze lub na desce klozetowej. Ponadto stwierdzono, że wychowankowie suszą ręczniki w pokojach na krzesłach przy biurkach, co oznacza, że w sposób niewłaściwy zorganizowane jest miejsce do suszenia i przechowywania rzeczy osobistych. Powyższe jest **niezgodnie z § 18 ust. 3 pkt 1, 2 i 5 ww. rozporządzenia**.

2. Kwalifikacje kadry

Do 31 sierpnia 2022 r. Dyrektorem Placówki był ksiądz Tomasz Kościelny, którego kwalifikacje zostały pozytywnie zweryfikowane podczas procedury wydania zezwolenia na prowadzenie Placówki w 2019 r.

Od 1 września 2022 r. Dyrektorem Placówki jest ksiądz Artur Kucharski (*zał. 7. Kserokopia aktu powierzenia stanowiska dyrektora placówki opiekuńczo – wychowawczej z 1 września 2022 r.*). Dyrektor przedłożył komplet posiadanych dokumentów w sprawie kwalifikacji do pracy na powierzonym stanowisku (*zał. 7a. i zał. 7b. Kserokopia dyplomów ukończenia studiów magisterskich z 20 maja 2002 r. i 28 października 2003 r., zał. 7c. i zał. 7d. Kserokopia zaświadczeń z 24 sierpnia i 1 września 2022 r., zał. 7e.-7g. Kserokopia świadectw*

pracy z 31 sierpnia 2004 r. i z 31 sierpnia 2022 r. – łącznie 3 szt., zał. 7h. Kserokopia oświadczenia w sprawie władzy rodzicielskiej, niealimentacji, niekaralności, zał. 7i. Wydruk z bazy danych Rejestru Sprawców Przepstępstw na Tle Seksualnym z dostępem ograniczonym z 1 września 2022 r., zał. 7j. Kserokopia orzeczenia lekarskiego z 1 grudnia 2021 r., zał. 8. Protokół przyjęcia ustnych wyjaśnień/oświadczeń od Dyrektora Placówki z 11 maja 2023 r.).

Ks. A. Kucharski ma wykształcenie wyższe magisterskie na kierunku teologia w zakresie teologii ogólnej oraz na kierunku Edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej (*zał. 7a. i zał. 7b.*). Dyrektor przedłożył zaświadczenie z Wyższego Seminarium Duchownego Towarzystwa Salezjańskiego w Łądzie nad Wartą oraz zaświadczenie z Towarzystwa Salezjańskiego Inspektoria pw. św. Wojciecha w Pile w sprawie kwalifikacji Dyrektora Placówki, jednakże treść tych zaświadczeń nie wskazuje na posiadanie wymaganego wykształcenia (*zał. 7c. i zał. 7d.*). Dyrektor nie przedłożył żadnych innych dokumentów potwierdzających wymagane wykształcenie. Zatem kwalifikacje Dyrektora są **niezgodne z art. 97 ust. 3 pkt 1 ww. ustawy.**

Ks. A. Kucharski posiada udokumentowane doświadczenie pracy z dziećmi (*zał. 7e.-7g.*), co jest **zgodne z art. 97 ust. 3 pkt 2 ww. ustawy.**

Nie jest i nie był pozbawiony władzy rodzicielskiej oraz władza rodzicielska nie jest mu zawieszona ani ograniczona, nie jest także obciążony obowiązkiem alimentacyjnym i nie był skazany prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe (*zał. 7h.*). Powyższe jest **zgodne z art. 97 ust. 3 pkt 3-5 ww. ustawy.** Nie figuruje w bazie danych Rejestru Sprawców Przepstępstw na Tle Seksualnym z dostępem ograniczonym (*zał. 7i.*), co jest **zgodne z art. 97 ust. 3 pkt 5a ww. ustawy.**

Dyrektor okazał też aktualne zaświadczenie lekarskie, jednakże zaświadczenie wydano w związku z zatrudnieniem na stanowisku Dyrektora-Katechety w placówce oświatowej, a nie w placówce opiekuńczo – wychowawczej (*zał. 7j.*), zatem Dyrektor nie posiada zaświadczenia o zdolności do kierowania placówką opiekuńczo-wychowawczą, co jest **niezgodne z art. 97 ust. 3 pkt 6 ww. ustawy.**

W trakcie kontroli sprawdzono również kwalifikacje kadry merytorycznej. Pracownicy zatrudnieni są w Salezjańskim Centrum Opiekuńczo – Wychowawczym Dom Młodzieży w Poznaniu (zwanego dalej SCOW), w umowie o pracę wskazano Placówkę jako miejsce wykonywania pracy. Stwierdzono, że na dzień 18 kwietnia 2023 r. zatrudnionych było 7 wychowawców w łącznym wymiarze 6,75 etatu (6 wychowawców w pełnym wymiarze czasu pracy, 1 wychowawca na $\frac{3}{4}$ etatu) oraz starszy specjalista pracy z rodziną, starszy pedagog specjalista i psycholog (wszyscy na $\frac{1}{2}$ etatu) (*zał. 9.-9a. Protokół oględzin dokumentacji kadry z 18 kwietnia 2023 r. wraz z ewidencją pracowników merytorycznych zatrudnionych w SCOW, wykonujących pracę w Placówce Dom Młodzieży im. bł. Piątki Poznańskiej z 18 kwietnia 2023 r.*). Analiza dokumentów wykazała, że jeden z wychowawców ma wykształcenie wyższe na kierunku edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej i jest w trakcie studiów podyplomowych z pedagogiki, a drugi ma ukończone studia na kierunku wychowanie fizyczne i jest w trakcie studiów podyplomowych z resocjalizacji i socjoterapii, zatem ich kwalifikacje są **niezgodne z art. 98 ust. 1 pkt 1 ww. ustawy.** Pozostałe osoby mają wykształcenie wymagane na zajmowanym stanowisku. Każda z osób zatrudnionych podczas

kontroli nie jest i nie była pozbawiona władzy rodzicielskiej oraz władza rodzicielska nie została jej zawieszona ani ograniczona, nie ponosi obowiązku alimentacyjnego i nie była skazana prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe oraz nie figuruje w bazie danych Rejestru Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym z dostępem ograniczonym, a także posiada aktualne zaświadczenie lekarskie o braku przeciwwskazań do tej pracy (*zał. 9.-9a., zał. 10. Kserokopia oświadczeń pracowników w sprawie władzy rodzicielskiej, niealimentacji i niekaralności*). Zatem kwalifikacje kadry merytorycznej w tym zakresie są **zgodne z art. 98 ust. 3 ww. ustawy**.

Placówka korzysta z pomocy wolontariuszy. Z osobami tymi są zawarte porozumienia, złożyli oni stosowne oświadczenia oraz nie figurują w bazie danych Rejestru Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym z dostępem ograniczonym (*zał. 11.-11c. Kserokopie porozumień o wykonywaniu świadczeń przez wolontariusza wraz z kserokopią oświadczenia w sprawie władzy rodzicielskiej, niealimentacji, niekaralności oraz wydrukiem z bazy danych Rejestru Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym z dostępem ograniczonym*). Wolontariusze nie przedłożyli zaświadczeń lekarskich o braku przeciwwskazań do tej pracy (*zał. 8.*). Korzystanie z pomocy wolontariuszy, którzy nie legitymują się wymogami ww. ustawy jest **niezgodne z art. 99 ust. 4 w zw. z art. 98 ust. 3 pkt 4 ww. ustawy oraz z art. 44 w zw. z art. 42 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2023 r., poz. 571)**.

3. Wychowankowie umieszczeni w Placówce

W Placówce prowadzona jest ewidencja wychowanków (*zał. 12. Ewidencja dzieci POW Dom Młodzieży im. bł. Piątki Poznańskiej z 17 kwietnia 2023 r.*). Zawiera ona wszystkie wymagane informacje (*zał. 12.*), co jest **zgodne z § 17 ust. 5 ww. rozporządzenia**. Ewidencja zawiera dodatkowo informacje na temat typu grupy oraz szkoły, do której uczęszcza wychowanek.

Na potrzeby kontroli Dyrektor przedłożył także tabelę zawierającą informację o wychowankach przebywających w POW, która została zaktualizowana 7 kwietnia 2023 r. (*zał. 13. Tabela zawierająca informację o wychowankach przebywających w POW DM w Poznaniu im. bł. Piątki Poznańskiej w okresie od 28.10.2021 r. do 12.01.2023 r. z 11 stycznia 2023 r.*).

Z analizy dokumentacji Placówki wynika, że w trakcie czynności kontrolnych w Jednostce przebywało 14 chłopców, w tym 10 na miejscach socjalizacyjnych i 4 na miejscach interwencyjnych. W trakcie czynności jeden z wychowanków opuścił POW (z miejsca socjalizacyjnego). Analiza okresu objętego kontrolą wykazała, że w 2022 r. w okresie od 3 stycznia do 22 lutego, od 6 kwietnia do 15 kwietnia oraz od 26 do 28 września w POW na miejscach socjalizacyjnych przebywało 11 wychowanków. Zatem stan liczby wychowanków w okresie objętym kontrolą był **niezgodny z ww. zezwoleniem Wojewody Wielkopolskiego z 27 lutego 2019 r., znak: PS-III.9423.4.2019.5**.

Czynności kontrolne wykazały, że w okresie objętym kontrolą wszyscy wychowankowie z wyjątkiem jednego oraz małoletnich z Ukrainy pochodzili z Miasta Poznania (zał. 12.).

Wychowankowie są kierowani do POW przez Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Poznaniu (zał. 14.-14d. *Kserokopie przykładowych skierowań do Placówki*). Analiza ewidencji dzieci oraz przedłożonych skierowań do POW wykazała, że dwukrotnie zdarzyła się sytuacja, w której wychowanek fizycznie przebywał w Placówce na miejscu socjalizacyjnym zanim MOPR wydał skierowanie (zał. 14. i zał. 14a.). Powyższe było **niezgodne z art. 35 ust. 1 ww. ustawy oraz § 2 ust. 1 ww. rozporządzenia**. Fakt wydania skierowania z mocą wsteczną nie upoważniał Dyrektora Placówki do przyjęcia dziecka na miejsce socjalizacyjne w dniu, w którym nie dysponował skierowaniem. Ponadto, w przypadku dwóch braci przyjętych do POW na podstawie tego samego postanowienia sądu, jednego z chłopców umieszczono na miejscu socjalizacyjnym, a drugiego na miejscu interwencyjnym, a więc w innym trybie (zał. 13., zał. 14b. i zał. 14c.).

W okresie objętym kontrolą za zgodą Wojewody Wielkopolskiego z 7 kwietnia 2022 r., znak: PS-III.9421.18.2022.4, w POW przebywało dwóch małoletnich obywateli Ukrainy, co było **zgodne z art. 27 ust. 3 ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy z związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (Dz. U. z 2022 r., poz. 583 z późn. zm.)** – stan prawny obowiązujący w trakcie pobytu chłopców w Placówce.

W okresie kontroli do Placówki przyjęto także 2 dzieci poniżej 10 roku życia mimo, iż w Placówce nie była umieszczona matka lub ojciec dzieci oraz nie przemawiały za tym inne szczególne przesłanki, tj. stan zdrowia dzieci lub łączenie ze starszym rodzeństwem (zał. 13., zał. 14. i zał. 14d.), zatem POW działała **niezgodnie z art. 95 ust. 1 i 2 ww. ustawy**.

Dalsza analiza ww. dokumentów wykazała, że pobyt dzieci przebywających w Placówce w ramach miejsc interwencyjnych przekroczył termin 3 miesięcy (zał. 13.). Dyrektor poinformował, że „postępowanie opiekuńcze wobec tych dzieci nie zostało zakończone” (zał. 15. *Pismo wyjaśniające w związku z prośbą o uzupełnienie dokumentacji z 10 maja 2023 r. wraz z załącznikami dotyczącymi POW*). Jednocześnie nie przedłożono zespołowi inspektorów, dokumentów potwierdzających podjęcie działań zmierzających do zmiany sytuacji, tj. pisma do sądu o podjęcie decyzji, zmiany postanowienia itp. ani też nie umieszczono tych wychowanków w ramach miejsc socjalizacyjnych. Z materiału kontrolnego nie wynikają zatem szczególne okoliczności uzasadniające przedłużenie pobytu dzieci na miejscach interwencyjnych (zał. 15.). Powyższe było **niezgodne z art. 103 ust. 6 i 7 ww. ustawy**.

Analizując wykonanie przez Dyrektora Placówki obowiązku wynikającego z art. 100 ust. 4 ww. ustawy, ustalono na podstawie oświadczenia ks. Dyrektora, że: „od ostatniej kontroli nie zdarzyła się taka sytuacja, aby dziecko miało uregulowaną sytuację prawną. Nie zgłaszaliśmy w tym okresie żadnego dziecka do OA” (zał. 8.).

Ponadto nie zachowano 18-miesięcznego terminu od dnia umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej, na złożenie do właściwego sądu wniosku wraz z uzasadnieniem o wszczęcie z urzędu postępowania o wydanie zarządzeń wobec dziecka (*zał. 15.*), co było **niezgodne z art. 100 ust. 4a ww. ustawy.**

Na podstawie analizy miesięcznych grafików dyżurów (*zał. 16. i zał. 16a. Kserokopie przykładowych grafików pracy za lipiec i listopad 2022 r.*) inspektorzy stwierdzili, że opieka nad dziećmi w POW była sprawowana w sposób **zgodny z § 10 ust. 1 i § 13 ust. 1 ww. rozporządzenia.**

Analiza dokumentacji wykazała, że obchody nocne przeprowadzane są co najmniej 3 razy w ciągu nocy (*zał. 17. Kserokopia dokumentu zawierającego opis przebiegu kontroli nocnej przykładowych wpisów do zeszytu dyżurów nocnych z 1 lipca i 1 września 2022 r. oraz 1 stycznia, 1 marca i 1 maja 2023 r.*). Powyższe było **zgodne z § 12 ust. 2 ww. rozporządzenia.**

W trakcie czynności kontrolnych stwierdzono, że w Placówce wychowawca kierował procesem wychowawczym nie więcej niż 5 dzieci (*zał. 13.*), co było **zgodne z § 16 ust. 1 ww. rozporządzenia.**

4. Zapewnienie zaspokojenia potrzeb wychowanków

W trakcie kontroli, tj. 18 i 19 kwietnia 2023 r. zostały przeprowadzone z dziećmi „D”, „E”, „F”, „G”, „H”, „I” i „J” indywidualne rozmowy, z których sporządzono zapisy (*zał. 18.-18f. Zapisy rozmów z wychowankami: „D”, „E”, „F”, „G”, „H”, „I” i „J”*). Podczas rozmów każde z dzieci zostało zapytane o sposób zapewniania przez Placówkę potrzeb wymienionych w § 18 ust. 1 ww. rozporządzenia:

1) *żywienia dostosowanego do potrzeb rozwojowych, kulturowych, religijnych oraz stanu zdrowia* – dzieci miały zapewnione 5 posiłków dziennie w formie cateringu (*zał. 19. Kserokopie przykładowych jadłospisów na grudzień 2021 r. i kwiecień 2022 r.*). Większość wychowanków w rozmowach poinformowała, że jedzenie im smakuje, a ilość jest wystarczająca. Kilku z nich oznajmiło, że im jedzenie nie smakuje. W przypadku ulubionych potraw wychowankowie oznajmili, że ilość jest niewystarczająca. Wychowankowie wskazali, że w Placówce prowadzone są dyżury w kuchni, podczas których nakrywają do stołu oraz wydają posiłki i zmywają naczynia (*zał. 18-18f.*). Na podstawie analizy przedłożonych jadłospisów ustalono, iż w okresie Świąt Bożego Narodzenia uwzględniono w jadłospisach dania świąteczne oraz dania dostosowane do potrzeb religijnych dzieci (*zał. 19.*). Dyrektor oświadczył, że: „*dodatkowo Placówka zaopatrywana jest przez intendenta w produkty trwałe typu makaron, ryż, mleko, mąkę, cukier, herbatę, soki, wodę*” (*zał. 20. Informacja Dyrektora dotycząca zaspokojenia*

potrzeb dzieci z 9 maja 2023 r.). Zatem Placówka działała **zgodnie z § 18 ust. 1 pkt 1 ww. rozporządzenia**.

2) *dostępu do opieki zdrowotnej* – podczas czynności kontrolnych ustalono, że dzieci miały zapewniony kontakt z lekarzem rodzinnym oraz korzystają z pomocy lekarzy specjalistów. Dostęp do opieki zdrowotnej potwierdzili wszyscy wychowankowie w rozmowach z inspektorami (*zał. 18.-18f.*). Z oświadczenia Dyrektora wynika, że „wszystkie dzieci są objęte opieką lekarza rodzinnego w Przychodni Lekarza Rodzinnego GODNOŚĆ. Zatrudniona przez SCOW pielęgniarka codziennie monitoruje stan zdrowia wychowanków. W zależności od potrzeb, zgłaszanych przez dzieci, rodziców, wychowawców, osób pracujących z dziećmi, bądź diagnoz, dzieci objęte są pomocą innych specjalistów. Wszystkie pozostają pod opieką stomatologa, te które tego wymagają pozostają pod opieką: alergologa-2 dzieci, kardiologa-1 dziecko, dermatologa-3 dzieci, okulisty-2 dzieci, chirurga-3 dzieci” (*zał. 20.*).

Powyższe działanie Placówki było **zgodne z § 18 ust. 1 pkt 2 ww. rozporządzenia**.

3) *zaopatrzenia w produkty lecznicze* – podczas kontroli stwierdzono, że wychowankowie mieli zapewnione leki, zarówno te zapisane przez lekarza, jak i doraźnie w razie potrzeby. Leki przechowywane były w pokoju wychowawców, w szafce aptecznej, zamykanej na klucz (*zał. 6.*). Wychowankowie uczestniczący w indywidualnych rozmowach potwierdzili, że otrzymują leki przepisane od lekarza, a leki podaje im wychowawca lub pielęgniarka (*zał. 18.-18f.*). Jak oświadczył Dyrektor: „Zatrudniona przez SCOW pielęgniarka zajmuje się ich dystrybucją na poszczególne placówki zarówno leków zaleconych, jak i zaopatruje apteczki na grupie w leki doraźne. Leki rozłożone w specjalnych kasetkach odpowiednio opisanych wydaje wychowawca, potwierdzając to podpisem na karcie wydawania leków” (*zał. 20.*). Biorąc pod uwagę powyższe, w badanym obszarze Placówka działała **zgodnie z § 18 ust. 1 pkt 3 ww. rozporządzenia**;

4) *zaopatrzenia w środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz wyroby medyczne wraz z pokryciem udziału środków własnych dziecka – do wysokości limitu przewidzianego w przepisach o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowane ze środków publicznych*. Wychowanek wskazał, że nosi okulary (*zał. 18e.*). Jak oświadczył Dyrektor: „Obecnie dwójka dzieci ma aparat ortodontyczny, dwójka dzieci nosi okulary” (*zał.20.*). W badanym obszarze Placówka działała **zgodnie z § 18 ust. 1 pkt 4 ww. rozporządzenia**.

5) *dostępu do zajęć wychowawczych, kompensacyjnych, a także terapeutycznych i rewalidacyjnych, o ile takie są wskazane dla dziecka* – wychowankowie objęci byli pomocą psychologa w Placówce, jak i poza nią, pomocą pedagogiczną w szkole oraz wsparciem lekarza psychiatry, zgodnie z potrzebami. Wychowankowie wskazali, że nie korzystają z pomocy pedagogicznej w Placówce, gdyż nie mają potrzeby korzystania z opieki pedagogicznej (*zał. 18-18f.*). Jak oświadczył Dyrektor: „Wszystkie dzieci mają dostęp do zajęć kompensacyjnych, terapeutycznych i rewalidacyjnych o ile takie wskazane

są dla dziecka. Obecnie takimi zajęciami poza Placówką objętych jest: 4 dzieci - psychiatra, 2 dzieci - psychoterapia, 1 dziecko - socjoterapia realizowana w ramach pobytu w MOS" (zał. 20.). W badanym obszarze działania Placówka działała **zgodnie z § 18 ust. 1 pkt 5 ww. rozporządzenia;**

6) wyposażenia w:

a) odzież, obuwie, bieliznę i inne przedmioty osobistego użytku, stosownie do wieku i indywidualnych potrzeb – Z przyjętych procedur wynika, że wychowankowie zgłaszają wychowawcy „zapotrzebowanie zakupu odzieży, obuwia, bielizny czy i innych przedmiotów osobistego użytku”. Następnie wychowawca zgłasza zapotrzebowanie Dyrektorowi. Po otrzymaniu zgody przez Dyrektora, wychowawca wraz z wychowankiem udają się po zakup najpotrzebniejszych rzeczy. Podczas rozmów z inspektorami wychowankowie stwierdzili, że są wyposażeni w odzież, obuwie, bieliznę i inne przedmioty osobistego użytku (zał. 18.-18f.),

b) zabawki odpowiednie do wieku rozwojowego – wychowankowie stwierdzili, że posiadają zabawki odpowiednie do ich wieku i potrzeb (zał. 18.-18f.),

c) środki higieny osobistej – dzieci posiadają niezbędne środki higieny, które otrzymują w Placówce zgodnie ze zgłoszonymi potrzebami (zał. 18.-18f.).

Placówka działała **zgodnie z § 18 ust. 1 pkt 6 ww. rozporządzenia;**

7) zaopatrzenia w podręczniki, pomoce i przybory szkolne – wychowankowie byli wyposażeni w artykuły szkolne i podręczniki (zał. 18.-18f.). W badanym obszarze Placówka działała **zgodnie z § 18 ust. 1 pkt 7 ww. rozporządzenia;**

8) kwotę pieniężną do własnego dysponowania przez dzieci od 5 roku życia, której wysokość, nie niższą niż 1% i nie wyższą niż 8% kwoty odpowiadającej kwocie, o której mowa w art. 80 ust. 1 pkt 2 ustawy, ustala co miesiąc dyrektor placówki opiekuńczo - wychowawczej (...) – zasady przyznawania kieszonkowego określa Regulamin kieszonkowego (zał. 21. Kserokopia Regulaminu przyznawania kieszonkowego z 1 września 2022 r. wraz z zarządzeniem).

Analiza Regulaminu kieszonkowego wykazała sprzeczność zapisów w nim zawartych z § 18 ust. 1 pkt 8 ww. rozporządzenia, tj. zgodnie z tabelą zawartą w pkt IV.9 do Regulaminu ustalającą wysokość kieszonkowego „kwota nie niższa, to kwota 12 zł, a kwota nie wyższa to 105 zł” – co oznacza, że kwota „nie wyższa” nie stanowi maksymalnej kwoty odpowiadającej 8% kwoty, o której mowa w art. 80 ust. 1 pkt 2 ww. ustawy, co było **niezgodne z § 18 ust. 1 pkt 8 ww. rozporządzenia**. Zgodnie z obwieszczeniem Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 3 marca 2022 r. w sprawie wysokości kwot świadczeń przysługujących rodzinie zastępczej i prowadzącemu rodzinny dom dziecka oraz wysokości pomocy dla osoby usamodzielnianej (M.P. z 2022 r., poz. 292) obowiązującym na dzień przyjęcia ww. Regulaminu kieszonkowego minimalna i maksymalna kwota powinna wynosić odpowiednio: 11,89 zł i 95,12 zł do 31 maja 2023 r.

Wypowiedzi dzieci wykazały, że kieszonkowe otrzymują co miesiąc i mogą dysponować nim według własnego uznania. Znają wysokość przysługującej im podstawy kieszonkowego (wynikającą z ww. *Regulaminu*) oraz powody obniżenia i podwyższenia kwoty kieszonkowego (*zał. 18.-18f.*). Analiza przedłożonych list wypłat kieszonkowego za miesiące: grudzień 2021 r., kwiecień, lipiec, i listopad 2022 r. wykazała, że nie zawierają one dat własnoręcznego odbioru przez dzieci kieszonkowego a przy niektórych nazwiskach dzieci widnieją wpisy o treści: „pokwitow. w zał.”, „przelano do depozytu” lub „potwierdzenie” (*zał. 22.-22d. Kserokopie list wypłat kieszonkowego za grudzień 2021 r. oraz kwiecień, lipiec i listopad 2022 r.*). Na analizowanych listach wypłat kieszonkowego, w przypadku wychowanka „K” poczyniono dopisek „ucieczka”, dlatego wypłata kieszonkowego nastąpiła poprzez przelew na konto depozytowe, na co Dyrektor przedłożył odpowiednie dokumenty (*zał. 23.-23c. Kserokopie przelewów kieszonkowego dot. wychowanka „K”, zał. 24. Oświadczenie Dyrektora dot. ucieczki wychowanka*). Przy czym wychowanek otrzymał kieszonkowe w wysokości 10 zł za grudzień 2021 r., kwiecień i lipiec 2022 r. i 12 zł za listopad 2022 r. (*zał. 22.-22b.*). Wysokość kieszonkowego za grudzień 2021 r., kwiecień i lipiec 2022 r. była zatem **niezgodna z § 18 ust. 1 pkt 8 ww. rozporządzenia**, w związku z *Obwieszczeniem Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 10 marca 2021 r. w sprawie wysokości kwot świadczeń przysługujących rodzinie zastępczej i prowadzącemu rodzinny dom dziecka oraz wysokości pomocy dla osoby usamodzielnianej (M.P. z 2021 r., poz. 282)*, zgodnie z którym minimalna wysokość kieszonkowego za grudzień 2021 r. i kwiecień 2022 r. (tj. w okresie od 1 czerwca 2021 r. do 31 maja 2022 r.) powinna wynosić 11,31 zł, natomiast za lipiec 2022 r. (tj. w okresie od 1 czerwca 2022 r. do 31 maja 2023 r.), jak wyżej wskazano – 11,89 zł. W przypadku wychowanka „C” kieszonkowe w wysokości 10 zł przyznano za miesiąc kwiecień 2022 r., a więc poniżej minimalnej kwoty 11,31 zł (*zał. 25. Kserokopie pokwitowań odbioru oraz kserokopia przekazu pocztowego dot. wychowanka „C” oraz innych wychowanków*), co było **niezgodne z § 18 ust. 1 pkt 8 ww. rozporządzenia**.

Dodatkowo w przedłożonej dokumentacji list wypłat kieszonkowego za miesiąc lipiec 2022 r. w przypadku jednego wychowanka widnieje zapis „pokwitow. w zał.”, ale brakuje informacji dlaczego wychowanek nie odebrał osobiście kieszonkowego (*zał. 22b. i zał. 23a.*).

9) *dostępu przez całą dobę do podstawowych produktów żywnościowych oraz napojów* - Podczas rozmów indywidualnych, większość wychowanków podała, że mają możliwość między posiłkami skorzystania z produktów żywnościowych oraz napojów znajdujących się w łodówce. Pięciu wychowanków podało, że nie mogą schodzić do aneksu po godzinie 22:00, co łączy się z brakiem możliwości dostępu do produktów żywnościowych i napojów (*zał. 18.-18f.*).

Dyrektor ustosunkował się do tej kwestii informując, że „Wynika to z ciszy nocnej, że wychowawca chce, żeby dzieci już nie chodziły. Nie ma takiego odgórnego zarządzenia. Jeżeli dziecko chce może zjeść. Zdarzało się, że wychowawcy sami robili kanapki i zanosili, by dzieci nie chodziły. Wychowawcy nie zgłaszali problemu, że dzieci mają jakiś problem

z tym. Jeżeli były takie sytuacje to były to samodzielne decyzje wychowawców. To samo dotyczy napojów” (zał. 15.). W pierwszym dniu kontroli inspektorzy stwierdzili, że w lodówce i kuchni znajdowały się produkty żywnościowe i napoje.

Sytuacje, w których wychowawcy podejmowali decyzje o uniemożliwieniu dzieciom dostępu do podstawowych produktów żywnościowych lub napojów przez całą dobę, były niezgodne z § 18 ust. 1 pkt 9 ww. rozporządzenia;

10) dostępu do nauki, która w zależności od potrzeb dzieci odbywa się:

a) w szkołach poza placówką opiekuńczo - wychowawczą (...) - z przedłożonej dokumentacji wynika, że dwunastu wychowanków uczęszczało do szkoły podstawowej, jeden do szkoły branżowej i jeden do liceum (zał. 20.). Wychowankowie w trakcie przeprowadzonych rozmów poinformowali, że mają wpływ na wybór szkoły i kierunku nauczania (zał. 18.-18f.),

b) w systemie nauczania indywidualnego – nie dotyczy.

Wszystkie dzieci, objęte obowiązkiem szkolnym realizowały go, zatem w badanym obszarze Placówka działała zgodnie z § 18 ust. 1 pkt 10 ww. rozporządzenia;

11) pomocy w nauce, w szczególności przy odrabianiu zadań domowych oraz w miarę potrzeby przez udział w zajęciach wyrównawczych – dzieci potwierdziły, że w dni powszednie od godziny 16.30-17.30 odbywały się tzw. „odrabianki” podczas, których otrzymują od wolontariuszy i wychowawców pomoc w nauce i odrabianiu zadań domowych, w zależności od ich indywidualnych potrzeb. Wychowankowie podczas nauki mogą korzystać z komputera oraz Internetu. Mieli w szkole zapewnione zajęcia wyrównawcze (zał. 18.-18f.). Zatem w badanym obszarze Placówka działała zgodnie z § 18 ust. 1 pkt 11 ww. rozporządzenia;

12) uczestnictwa, w miarę możliwości, w zajęciach pozalekcyjnych i rekreacyjno-sportowych - na temat udziału w zajęciach na terenie Placówki jak i poza nią wypowiedzieli się sami wychowankowie, podczas rozmów z inspektorami i przekazali: „nie chcę”, „kiedyś chodziłem na Akademię Reissa, lubię grać w piłkę nożną. Obecnie nie uczęszczam na żadne zajęcia sportowe, bo niby ich nie ma, ale coś nie chce mi się wierzyć”, „kiedyś uczyłem się tu gry na gitarze, ale opuściłem, bo pani nie miała czasu to były pracownik”, „ja nie chodzę na żadne zajęcia dodatkowe, bo nie chcę, ale jakbym chciał to jest taka możliwość”, „Chciałbym chodzić na piłkę lub robotykę, czekam na zgodę”, „pisałem o zgodę na uczestnictwo w zajęciach w Akademii Reissa, będę chodził od maja. Czasem chodzę na dodatkowy w-f”. Jeden wychowanek wskazał, że nudzi się w Placówce (zał. 18-18f.).

Wychowankowie raz w miesiącu mają tzw. „weekend niewyjazdowy”. Wtedy wychowankowie wszystkich placówek opiekuńczo-wychowawczych, administrowanych przez SCOW, mają zaplanowaną jednodniową wycieczkę.

Jak oświadczył Dyrektor Placówki: „W miarę możliwości, zapewniamy uczestnictwo wychowanków w zajęciach pozalekcyjnych i rekreacyjno-sportowych. Organizujemy

wycieczki i wyjścia. Realizowane jest to przez wychowawców podczas pełnienia dyżurów w postaci organizowania rozmaitych zajęć w zależności od predyspozycji i umiejętności wychowawcy a także na skutek pomysłów i inicjatywy dzieci odbywają się takie zajęcia jak: plastyczne, muzyczne, teatralne, sportowe, kulinarne oraz w formie wyjść i wycieczek. Poza tym na terenie placówek odbywają się stałe zajęcia prowadzone zarówno przez pracowników, jak i osoby zatrudnione z zewnątrz, w których uczestniczą chętne dzieci. Na terenie placówki prowadzone są zajęcia muzyczne uczestniczą w nich wszystkie dzieci, w zajęciach sportowych uczestniczą wszystkie dzieci, w zajęciach kulinarnych - uczestniczą wszystkie dzieci. W ramach zajęć dodatkowych poza placówką - 1 dziecko uczęszcza do Akademii Reissa" (zał. 20.).

Dodatkowo Dyrektor podał, że „Prawie codziennie coś jest. Warsztaty są co tydzień. Wychowankowie chodzą też na płatne zajęcia (...). W weekendy organizowane są wyjścia na darmowe wydarzenia i atrakcje. Zależy nam, żeby dzieci jak najczęściej wychodziły na świeże powietrze. Zdarza się, że dzieci za zgodą mogą w tygodniu wyjść do sklepu. Wyjście w tygodniu jest skomplikowane przez inne obowiązki. Jeżeli wychowankowie muszą coś załatwić to też wychodzą. Wyjścia nie są częste, ale jest to dopuszczalne. Musimy mieć kontrolę nad wyjściami, żeby wiedzieć gdzie są i co się z nimi dzieje” (zał. 8.). Podczas czynności kontrolnych Dyrektor przedłożył oświadczenie w sprawie prowadzonych zajęć kulinarnych, muzycznych, umowę zawartą z GeoRobot i Akademią Piłkarską Reissa (zał. 15.). Zatem działanie Placówki w badanym obszarze było **zgodne z art. § 18 ust. 1 pkt 12 ww. rozporządzenia oraz art. 4 pkt 6 ww. ustawy;**

13) *opłaty za pobyt w bursie lub internacie, jeżeli dziecko uczy się poza miejscowością, w której znajduje się placówka opiekuńczo-wychowawcza (...)* – w Placówce nie było wychowanków przebywających w bursie lub w internacie.

14) *pokrywania kosztów przejazdu do i miejsca uzasadnionego pobytu poza placówką opiekuńczo – wychowawczą (...)* – z ustaleń kontrolnych wynika, że wychowankowie zgłaszają wychowawcy konieczność zakupu biletu PEKA. Jeden wychowanek wskazał w rozmowie, że „Dwa razy prosiłem o bilet na tramwaj do szkoły i raz ja kupiłem sobie bilet ze swoich pieniędzy, bo ja nie lubię o nic prosić, szkoda aby placówka marnowała pieniądze na bilety” (zał. 18b.). Dyrektor oświadczył, że „Jeśli zachodzi potrzeba zawiezienia dziecka na zajęcia lub wizytę specjalistyczną zapewniamy również dowóz samochodem służbowym” (zał. 20.). Placówka opłaca również przejazd (i wyżywienie) dla wychowanka przebywającego w MOW.

Uznano, że w badanym obszarze Placówka działała **zgodnie z § 18 ust. 1 pkt 14 ww. rozporządzenia.**

W kwestii zapewnienia dzieciom szczególnej ochrony i pomocy ze strony dorosłych

Wychowankowie podczas indywidualnych rozmów z inspektorami wypowiedzieli się także na temat panującej atmosfery i poczucia bezpieczeństwa w Placówce. Większość wychowanków swoje samopoczucie w dniu rozmowy oceniło, jako dobre, czują się bezpiecznie w Placówce (zał. 18.-18f.). Jednakże dwóch z nich poinformowało o niewłaściwym zachowaniu wychowawców. Wychowankowie przekazali, że w ich obecności krzyczą oraz przeklinają, dochodzi do kłótni między wychowawcami co wzbudza lęk oraz niepokój u wychowanków (zał. 18d.). Jeden wychowanek wskazał, że: „Bardzo lubię spokój i ciszę, nie lubię jak wychowawcy krzyczą. Stresuje mnie to” (zał. 18b.).

Do powyższej kwestii ustosunkował się Dyrektor, który podał, że „Dochodziły do mnie głosy, oskarżenia ze strony wychowanków. Częściowo okazało się to nieprawdą, ale były też sytuacje, że poprosiłem Panią Małgorzatę Wianecką-Nowak o rozmowę z wychowawcą. Zdarzało się, że wychowankowie krzyczeli, że ktoś im coś robi choć to nieprawda, albo przez dzieci zdecydowany ton jest odbierany jako krzyk. Metody wychowawcze i ton rozmowy staramy się dopasować indywidualnie do dziecka. Zdarzyło się, że wychowawca był winny sytuacji przekroczenia uprawnień, ale się zwolnił i już nie pracuje w Placówce” (zał. 8.).

W związku z wyjaśnieniami Dyrektora Placówki, uznaje się, że Placówka działała **zgodnie z art. 4 pkt 9 ww. ustawy.**

5. Dokumentacja wychowanków

Zespół inspektorów przeanalizował dokumentację prowadzoną przez Placówkę dla 8 wychowanków.

Ustalono, że dokumentacja ww. dzieci zawiera diagnozy psychofizyczne (zał. 26.-26a. i zał. 26c.-26g. *Kserokopie przykładowych diagnoz psychofizycznych wychowanków „A”, „B”, „D”, „E”, „F”, „G” i „H”*) sporządzone przez psychologa, niezwłocznie po przyjęciu dziecka do Placówki, **zgodnie z § 14 ust. 1 i 2 ww. rozporządzenia.**

Nie wszystkie z badanych diagnoz psychofizycznych wychowanków uwzględniają analizę mocnych stron dziecka i ich potrzeb w zakresie opiekuńczym, rozwojowym, emocjonalnym i społecznym oraz analizę wpływu kryzysu w rodzinie na rozwój dziecka (zał. 26., zał. 26a., zał. 26c., zał. 26d.), co jest **niezgodne z § 14 ust. 3 pkt 1 i 2 ww. rozporządzenia.** W diagnozach u wychowanków „D” i „E”, w punkcie dot. relacji dziecka z jego najbliższym otoczeniem oraz osobami ważnymi dla dziecka, nie opisano faktycznych relacji dzieci z bliskimi (zał. 26c. i zał. 26d.), co jest **niezgodne z § 14 ust. 3 pkt 3 ww. rozporządzenia.** Ponadto, w żadnej z diagnoz nie wyszczególniono analizy rozwoju dziecka (zał. 26.-26g.), co jest **niezgodne z § 14 ust. 3 pkt 4 ww. rozporządzenia.**

Dalsza analiza ww. dokumentów wykazała, że w diagnozach, u wszystkich wychowanków, w punktach dot. wskazań, pojawiały się zapisy: „nie dotyczy” w różnych obszarach, głównie w punktach dot. pracy przygotowującej dziecko do umieszczenia w rodzinie zastępczej lub rodzinnym domu dziecka (zał. 26.-26g.), jak również w punkcie dot. *wskazań do*

przygotowania dziecka do usamodzielnienia (zał. 26., zał. 26a., zał. 26c.-26e., zał. 26g.). Działania Placówki **nie wyczerpują zapisów § 14 ust. 4 pkt 4 i 5 ww. rozporządzenia.**

W trakcie czynności kontrolnych przeanalizowano plany pomocy dziecku (zał. 27.-27g. *Kserokopie przykładowych planów pomocy dziecku „A”, „B”, „C”, „D”, „E”, „F”, „G” i „H”*). Kontrola wykazała, że plany pomocy dziecku, a następnie ich modyfikacje, nie zawsze zawierają informacje o tym, czy dokument został opracowany we współpracy z asystentem rodziny (zał. 27., zał. 27b., zał. 27c., zał. 27d., zał. 27e.), pomimo, iż w analizowanych dokumentach wyznaczono miejsce na podpis asystenta. W niektórych planach brakuje również dat sporządzenia, bądź dat podpisu przez wychowawcę prowadzącego, co utrudnia zweryfikowanie terminowości jego dokonania (zał. 27b., zał. 27c.) i jest **niezgodne z § 15 ust. 1 ww. rozporządzenia.** Kontrola wykazała również, że plan pomocy dziecku „F” zaczął obowiązywać przed sporządzeniem diagnozy psychofizycznej wychowanka (zał. 27e.), tym samym nie został opracowany na jej podstawie, co jest **niezgodnie z § 15 ust. 4 pkt 1 ww. rozporządzenia.** Analiza planów pomocy dziecku wykazała, że w stosowanych w Placówce formularzach nie zawarto wszystkich wymaganych obszarów, tj. nie wyszczególniono celów długoterminowych i krótkoterminowych (zał. 27.-27g.), co jest **niezgodne z § 15 ust. 3 pkt 1 ww. rozporządzenia.** Co więcej, we wszystkich planach w rubryce „rodzaje działań (działania krótkoterminowe i długoterminowe)” wpisane zostały wyłącznie daty (zał. 27.-27g.). Stwierdzono, że w analizowanych planach wyznaczono cele pracy z dzieckiem, uwzględniające powrót dziecka do rodziny, umieszczenie dziecka w rodzinie przysposabiającej, umieszczenie dziecka w rodzinie zastępczej lub przygotowanie dziecka do usamodzielnienia. Jednakże duże wątpliwości, co do rzetelności sporządzania ww. dokumentacji budzi plan przygotowany dla wychowanka „H” (zał. 27g.), w którym co prawda ustalono cel pracy z dzieckiem, tj.: „Przygotowanie do usamodzielnienia”, jednak w diagnozie psychofizycznej wychowanka „H” w pkt „5. Wskazania dotyczące przygotowania dziecka do usamodzielniania” nie zapisano żadnych wskazań, natomiast dokonano zapisu: „nie dotyczy”. Powyższe sugeruje, że plan nie został sporządzony w oparciu o diagnozę psychofizyczną (zał. 26g.), co jest **niezgodne z § 15 ust. 1 pkt 1 ww. rozporządzenia,** a zatem nie można jednoznacznie stwierdzić, czy cel pracy z dzieckiem został właściwie wyznaczony, co **narusza § 15 ust. 3 pkt 2 ww. rozporządzenia.**

W analizowanych planach (zał. 27.-27g.) zostało wyszczególnione miejsce na zdanie dziecka oraz na jego podpis, jednakże uwzględnienie zdania dziecka powinno jednoznacznie wynikać z treści dokumentu, tzn. w rubryce tej powinno znaleźć się wyraźnie wyartykułowane zdanie dziecka, dotyczące realizacji poszczególnych obszarów opisywanych w planie. Należy również wskazać, że w planie wychowanka „C” w miejscu na jego zdanie oraz na jego podpis zapisano: „Pomimo wielu prób kontaktu wychowanek nie stawiał się do placówki w celu podpisania planu pomocy”. Jednocześnie wskazać należy, że zdanie dziecka nie jest brane pod uwagę podczas dokonywania modyfikacji planów. Wówczas pod modyfikacją widnieje jedynie podpis dziecka i nie ma rubryki dotyczącej jego zdania, co jest **niezgodne z art. 4 pkt 8 i art. 4a ww. ustawy oraz § 15 ust. 2 ww. rozporządzenia.**

W Placówce dokonuje się modyfikacji planów pomocy, jednak w niektórych dokumentach wskazano przedział obowiązywania przekraczający pół roku, tj. np. u wychowanka „A” zapisano „w okresie od 29.04.2022 do 29.10.2022” lub „w okresie od 11.10.2022 do 11.04.2023” (zał. 27.), podobnie jak u wychowanka „C”, w jednym z planów zapisano: „w okresie od 07.09.2021 r. do 07.03.2022 r.” (zał. 27b.), jednocześnie w tym samym planie wychowanka „C” zapisano: „plan został zrekonstruowany z powodu zaginięcia” (zał. 27b.). Również u wychowanków: „D”, „E” zapisano „w okresie od 11.01.2023 do 11.07.2023 r.” (zał. 27c., zał. 27d.) oraz u wychowanka „H” zapisano: „w okresie od 10.03.2023 do 30.09.2023” (zał. 27g.). Ponadto, modyfikacje planu pomocy dziecku „A” z 18 marca 2022 r. i 27 kwietnia 2022 r. odnoszą się do planu opracowanego w placówce, w której wychowanek przebywał wcześniej, a nie tej, w której umieszczony był aktualnie (zał. 27.). Kolejne dwie modyfikacje odnoszą się do planu sporządzonego 11 października 2022 r., jednakże daty w ww. dokumentach są niejednoznaczne, tj. wydrukowany wpis został przekreślony odręcznie, co utrudnia weryfikację dokumentu (zał. 27.). Ponadto, plan wychowanka „F” opatrzone datą obowiązywania od „21.06.2022 do 31.12.2022”, a został on podpisany przez wychowawcę dopiero 8 lipca 2022 r. oraz przez wychowanka 21 czerwca 2022 r. Data sporządzenia planu lub jego modyfikacji nie może być późniejsza, niż termin początku jego obowiązywania (zał. 27e.).

Wskazać także należy, że plany wychowanka „C” zawierają również nieścisłości w ciągłości prowadzenia pracy z dzieckiem na podstawie planu pomocy: jeden z planów obowiązuje, jak zapisano, od „08.03.2022 r. do 06.09.2022 r.”, a kolejny od „11.09.2022 do 08.03.2023 r.”. Tak więc wystąpił kilkudniowy okres braku obowiązywania planu u wychowanka „C”. Mając na uwadze powyższe należy uznać, że działanie Placówki w tym zakresie jest **niezgodne z § 15 ust. 5 pkt 1 ww. rozporządzenia**.

Jednocześnie informacje zawarte we wzorach, że karty modyfikacyjne są opracowywane „na spotkaniu zespołu (...)”, poddają w wątpliwość czas złożenia podpisów przez dzieci pod tymi kartami. Wątpliwości budzi również dokonywanie modyfikacji planu w tym samym terminie, co tworzenie planu w przypadku dziecka „A” - obydwa dokumenty odnoszą się do tej samej daty.

Podczas kontroli ustalono, że dla każdego dziecka prowadzone są karty pobytu dziecka (zał. 28.-28c. *Kserokopie przykładowych kart pobytu dziecka „A”, „D”, „E” i „F”*). Analiza kart pobytu dzieci wykazała, że formularze, którymi posługuje się Placówka, zawierają wszystkie wymagane obszary i są uzupełniane wpisami wychowawcy, co jest **zgodne z § 17 ust. 1 pkt 2 ww. rozporządzenia**. Ustalono także, że karty pobytu dziecka są opatrzone datami dokonania wpisów i są uzupełniane nie rzadziej niż co 2 tygodnie, dla dzieci na miejscach interwencyjnych oraz nie rzadziej niż co miesiąc, dla dzieci na miejscach socjalizacyjnych (zał. 28.-28c.), co jest **zgodne z § 17 ust. 4 ww. rozporządzenia**.

Podczas kontroli ustalono, że w Placówce prowadzony jest dokument o nazwie: „Arkusze badań i obserwacji psychologicznych oraz pedagogicznych” dla każdego dziecka (zał. 29.-29g. *Kserokopie przykładowych „Arkuszy badań i obserwacji psychologicznych oraz*

pedagogicznych” dziecka „A”, „B”, „C”, „D”, „E”, „F”, „G” i „H”). Zauważyć należy, że rozporządzenie w § 17 ust. 1 pkt 4 nakłada na Placówkę prowadzenie dla każdego dziecka „arkuszy”, co oznacza, że nazwa przyjętego w Placówce dokumentu jest niewłaściwa. Nadto, wskazać należy, że analiza treści dokumentów wykazała, że zapisy zawarte w poszczególnych „Arkuszach” często dotyczą kwestii, które powinny być zapisywane w Karcie pobytu, prowadzonej przez wychowawcę i nie są obserwacjami psychologicznymi, czy pedagogicznymi, tj.: *„Udział w małej społeczności” (zał. 29a., zał. 29e., zał. 29f.)*, *„...wyjeżdża na mecz z Ośrodkiem kuratorskim do Jarocina”*, *„wizyta w sądzie wraz pedagogiem”* (tutaj pojawił się wpis dodany przez psychologa o tym, że pedagog towarzyszył chłopcu, zamiast wpisu samego pedagoga) *(zał. 29g.)*. Ponadto, w arkuszu nie ma zapisanych żadnych badań. Jednocześnie wskazać należy, że wszystkie wpisy w tym dokumencie są dokonywane jedynie przez psychologa. We wszystkich analizowanych Arkuszach *(zał. 29.-29f.)* nie ma żadnego wpisu pedagoga. Jak przekazał Dyrektor: *„Placówka podjęła decyzję, że ten dokument będzie prowadzony jedynie przez psychologa” (zał. 8.)*. Powyższe działanie podjęte przez Placówkę jest **niezgodne z § 17 ust. 1 pkt 4 ww. rozporządzenia**.

Placówka prowadzi dokument pod nazwą „Karta udziału w zajęciach prowadzonych przez psychologa, pedagoga lub osobę prowadzącą terapię, z opisem przebiegu (o ile dziecko tego wymaga)” *(zał. 30.-30b. Kserokopie przykładowych kart udziału w zajęciach prowadzonych przez psychologa, pedagoga lub osobę prowadzącą terapię dot. dzieci: „D”, „E” i „F”)*. W przedłożonych dokumentach, sporządzanych przez psychologa, widnieje jedynie zapis: *„Dokumentacja dostępna u psychologa”* wraz z podpisem i pieczętką psychologa. W ww. dokumencie nie ma żadnych innych zapisów, tj. nie ma informacji o przeprowadzeniu zajęć, jak i opisu ich przebiegu, powyższe zatem jest **niezgodne z § 17 ust. 1 pkt 3 ww. rozporządzenia**.

W trakcie czynności kontrolnych stwierdzono, że w Placówce dokonywane są okresowe oceny sytuacji dziecka. Ich przebieg dokumentowany jest za pomocą *„Protokołu z Posiedzenia stałego zespołu ds. okresowej oceny sytuacji dziecka” (zał. 31.-31g. Kserokopie przykładowych protokołów z posiedzenia Zespołu ds. okresowej oceny sytuacji wychowanków: „A”, „B”, „C”, „F” i „G”)*. Wskazać należy, że zapis: *„stały”*, dodany w nazwie Zespołu, nie jest zgodny z treścią ustawy. Jednocześnie stwierdzono, że *„Ocena stanu zdrowia dziecka i jego aktualnych potrzeb”*, jest zawarta w pkt. 2 pn. *„Analiza stosowanych metod pracy z dzieckiem”*. Ponadto, w nazwie ww. punktu 2, brakuje zapisu *„...i z rodziną”*. Co więcej, pomimo swej nazwy, punkt ten nie zawiera analizy, lecz jest omówieniem sytuacji dziecka w poszczególnych obszarach. Jednocześnie w pkt. 6 pn.: *„Ocena możliwości powrotu do rodziny bądź zasadności pobytu dziecka w placówce”*, nie ma zapisu dot. *„...umieszczenia go w rodzinnej pieczy zastępczej”*. Wskazać również należy, że w Protokole brakuje punktu dot. *„informowania sądu o potrzebie umieszczenia dziecka w placówce działającej na podstawie przepisów ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. - Prawo oświatowe, przepisów ustawy o działalności leczniczej lub o pomocy społecznej”*. Co istotne w Protokole z zespołu z 27.04.2022 wychowanka „A” znalazł się zapis dot. Placówki im. św. Dominika Savio,

natomiast pieczętka nagłówkowa należy do Placówki im. bł. Piątki Poznańskiej, co utrudnia dokonanie oceny oraz świadczy o nierzetelności prowadzenia dokumentacji i wprowadza w błąd, zwłaszcza, że od 6 kwietnia 2022 r. chłopiec przebywał w Placówce im. bł. Piątki Poznańskiej, a nie im. św. Dominika Savio.

Mając na uwadze powyższą analizę protokołów (*zał. 31.-31d.*) uznać należy, że zespół nie dokonywał oceny sytuacji dziecka w celach ustawowych, co było **niezgodne z art. 136 ww. ustawy**.

Jednocześnie analiza ww. protokołów ze spotkań zespołu wykazała, że w skład zespołu nie zawsze wchodził wychowawca kierujący procesem wychowawczym, pedagog, psycholog, pracownik socjalny lub pielęgniarka (*zał. 31.-31d.*). Powyższe jest zatem **niezgodne z art. 137 ust. 1 pkt 2, 3 i 5 ww. ustawy**. Ponadto zauważyć należy, że podczas posiedzenia nieobecność osób z Zespołu, których absencja jest usprawiedliwiona, bądź uzasadniona, powinna zostać odnotowana w treści protokołu, wraz ze wskazaniem, co jest powodem ich nieobecności. Istotne jest doprecyzowanie dlaczego osoby nieobecne nie uczestniczą w posiedzeniu Zespołu oraz dlaczego miejsca na podpisy konkretnych członków Zespołu są pozostawione niewypełnione (np. czy powodem braku podpisu jest to, że asystent rodziny jest nieobecny, gdyż jest chory, czy też dlatego, że rodzina z nim nie współpracuje).

Przeanalizowana dokumentacja nie pozwala jednoznacznie stwierdzić realizacji obowiązku wysłuchania dziecka i uwzględnienia jego zdania przed dokonaniem oceny sytuacji dziecka. W treści niektórych protokołów nie zawarto takiej informacji (*zał. 31a., zał. 31f.*), co **narusza art. 4a ww. ustawy**.

Podczas kontroli ustalono, że u wychowanka „C” zespół dokonał okresowej oceny sytuacji, przekraczając obligatoryjny półroczny termin (*zał. 31c. i zał. 31d.*), co jest **niezgodne z art. 138 ust. 1 ww. ustawy**.

Jednocześnie ustalono, że w kwestii przesyłania wniosków formułowanych na piśmie przez zespół do sądu, obowiązek ten był dopełniany (*zał. 32.-32d. Kserokopie przykładowych wniosków dotyczący zasadności dalszego pobytu dziecka: „A”, „C”, „F” i „G”*), jednak w niektórych przypadkach, przekazanie ww. informacji do sądu odbyło się dopiero po 2, 3 tygodniach od daty posiedzenia. Tak długa zwłoka może doprowadzić do wprowadzenia sądu w błąd, gdyż ustalona podczas posiedzenia sytuacja dziecka mogła ulec zmianie (*zał. 32b. i zał. 32d.*).

Kontrola wykazała, że Placówka prowadzi dokumentację związaną z procesem usamodzielniania wychowanków (*zał. 15.*).

W trakcie kontroli w Placówce przebywało czterech wychowanków w trakcie procesu usamodzielniania. W przypadku wychowanka na ucieczce nie było możliwości zdobycia oświadczenia, ze względu na stałą nieobecność chłopca. Natomiast w przypadku wychowanka „C” analiza dokumentacji wykazała, że wychowanek przed ukończeniem 17 roku życia dokonał wyboru opiekuna usamodzielnienia i uzyskał jego pisemną zgodę na pełnienie tej funkcji. Wychowanek „C” chciał, aby opiekunem usamodzielnienia była jego matka biologiczna, co wymagało akceptacji Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie

w Poznaniu. Placówka przesłała oświadczenie o wyborze opiekuna do zaakceptowania przez Dyrektora MOPR po ukończeniu przez chłopca 17 lat, przez co nie zachowano co najmniej rocznego terminu wskazania opiekuna usamodzielnienia przed uzyskaniem pełnoletności przez ww. dziecko, co jest **niezgodne z art. 145 ust. 2 i 3 ww. ustawy**.

Ustalono ponadto, że indywidualny program usamodzielnienia wychowanka „C” został sporządzony co najmniej na miesiąc przed osiągnięciem przez niego pełnoletności i zatwierdzony przez Kierownika Działu Pieczy Zastępczej z upoważnienia Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Poznaniu. Widnieją pod nim również podpisy wychowanka oraz jego opiekuna usamodzielnienia. Powyższe było **zgodne z art. 145 ust. 4 ww. ustawy**. Analiza treści zawartych w programie usamodzielnienia wykazała, że został on sporządzony **zgodnie z art. 145 ust. 1 ww. ustawy**.

Działania Placówki na rzecz utrzymywania przez dziecko kontaktów z rodziną i innymi osobami bliskimi

Ustalono, iż Placówka umożliwiała dzieciom osobiste i telefoniczne kontakty z rodzicami i osobami bliskimi. W rozmowach z inspektorami wszyscy wychowankowie przekazali, że wyjeżdżają na urlopowania do rodziców lub do innych członków rodziny – dziadków, rodzeństwa, wujostwa (*zał. 18.-18f.*), co było **zgodne z art. 4 pkt 3 ww. ustawy**.

Realizacja zasady dotyczącej nierozdzielania rodzeństwa

W trakcie czynności w Placówce przebywało tylko jedno rodzeństwo, ale na różnych typach miejsc. Stwierdzono, że 4 wychowanków POW ma rodzeństwo w innych placówkach SCOW. Każda z tych placówek jest odrębną jednostką, na prowadzenie której Wojewoda wydał osobną decyzję. Zatem w każdym z tych przypadków doszło do rozdzielania rodzeństw. W dwóch przypadkach rozdzielone rodzeństwo było różnej płci, co jednoznacznie wskazuje, że prowadzenie placówek z założenia niekoedukacyjnych powoduje, że dzieci nie mogą wychowywać się w rodzinie. W przypadku rodzeństw tworzonych przez braci wskazać należy, że początkowo chłopcy przebywali wspólnie i dopiero po pewnym czasie, bez uzasadnionej przyczyny, nastąpiło rozdzielanie dzieci pomiędzy różne placówki. Powyższe działanie Jednostki jest zatem **niezgodne z art. 4 pkt 1 ww. ustawy w zw. z art. 112⁸ Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego (Dz.U. z 2020 r. poz. 1359 z późn. zm.)**. Zauważyć należy, że prawo dziecka do wychowania w rodzinie nie dotyczy jedynie rodziców dzieci, ale także ich rodzeństwa oraz innych osób spokrewnionych i powinowaconych, z którymi dziecko ma bliskie więzi. Należy podkreślić, że rozdzielanie rodzeństw może prowadzić do długofalowych konsekwencji dla dzieci w postaci zaburzeń emocjonalnych, tożsamościowych. Rozdzielone dzieci doświadczają lęku, braku poczucia stabilizacji i bezpieczeństwa, co w przyszłości może doprowadzić do zachowań dysfunkcyjnych.

Ponadto, analiza tabeli zawierającej informacje o wychowankach wskazuje, że dzieci często zmieniają miejsce pobytu pomiędzy różnymi placówkami SCOW. W okresie kontroli do POW

z innych placówek przeniesiono 6 wychowanków, a 3 dzieci z Domu przeniesiono do innej placówki SCOW (*zał. 13.*).

Powyższe działania Placówki w zakresie prawa dziecka do stabilnego środowiska wychowawczego i ochrony przed arbitralną ingerencją w życie dziecka są **niezgodne z art. 4 pkt 4 i 7 ww. ustawy oraz są niezgodne z § 13 ust. 2 pkt 1 ww. rozporządzenia.**

Wskazać należy, że ten obszar funkcjonowania Placówki oceniono negatywnie.

REALIZACJA ZALECEŃ POKONTROLNYCH

wydanych po kontroli przeprowadzonej w dniach: 16 oraz od 21 do 29 czerwca 2021 r.

(znak: PS-III.431.8.2021.4.9)

1. W związku ze stwierdzeniem nieprawidłowości w prowadzeniu ewidencji wychowanków Placówki (...):
ustalono, że obecnie ewidencja wychowanków prowadzona jest zgodnie z wymogami ww. rozporządzenia, zatem zalecenie zrealizowano.
2. W związku ze stwierdzeniem nieprzestrzegania liczby dzieci przebywających w Placówce (...):
ustalono, że od ostatniej kontroli w Placówce nie przebywało jednocześnie więcej niż 14 wychowanków, zatem zalecenie zrealizowano.
3. W związku ze stwierdzeniem nieprzestrzegania liczby dzieci przebywających na miejscach socjalizacyjnych i interwencyjnych w Placówce (...):
ustalono, że od ostatniej kontroli w Placówce przekraczano liczbę dzieci przebywających na miejscach socjalizacyjnych wskazaną w decyzji Wojewody, zatem zalecenia nie zrealizowano.
4. W związku z nieprzestrzeganiem przepisów dotyczących terminu pobytu dzieci w ramach miejsc interwencyjnych (...):
ustalono, że obecnie w Placówce dzieci nadal przebywają na miejscach interwencyjnych powyżej ustawowego terminu, zatem zalecenia nie zrealizowano.
5. W związku z nieprzestrzeganiem przepisów dotyczących terminu składania do właściwego sądu wniosku o wszczęcie postępowania o wydanie zarządzeń wobec dziecka (...):
ustalono, że obecnie Dyrektor nadal nie składa do właściwego sądu wniosku o wszczęcie postępowania o wydanie zarządzeń wobec dziecka w terminie 18 miesięcy od dnia umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej, zatem zalecenia nie zrealizowano.
6. W związku ze stwierdzeniem przyjmowania do Placówki dzieci, wobec których Sąd orzekł o umieszczeniu w pieczy zastępczej, na podstawie skierowania wydanego przez powiat (...):

ustalono, że w okresie objętym kontrolą do Placówki dzieci nadal były przyjmowane przed wydaniem skierowania do POW, zatem zalecenia nie zrealizowano.

7. W związku ze stwierdzeniem niezapewnienia odpowiedniej do potrzeb dzieci liczby osób pracujących z dzieckiem (...):
ustalono, że obecnie w Placówce liczba osób pracujących z dziećmi jest odpowiednia do potrzeb dzieci, zatem zalecenie zrealizowano.
8. W związku ze stwierdzeniem niewłaściwej organizacji pracy wychowawczej (...):
ustalono, że obecnie praca z dziećmi zorganizowana jest właściwie, zatem zalecenie zrealizowano.
9. W związku ze stwierdzeniem niezapewnienia dzieciom dostępu przez całą dobę do podstawowych produktów żywnościowych oraz napojów (...):
ustalono, że obecnie dzieci nadal mają ograniczony dostęp do podstawowych produktów żywnościowych oraz napojów, co wyżej opisano, zatem zalecenia nie zrealizowano.
10. W związku ze stwierdzeniem niezapewnienia dzieciom wyposażenia w środki higieny osobistej (...):
ustalono, że obecnie dzieci są właściwie wyposażone w środki higieny, zatem zalecenie zrealizowano.
11. W związku ze stwierdzeniem nieprawidłowości polegającej na czasowym zamykaniu Placówki i w konsekwencji przenoszenia dzieci z Placówki Opiekuńczo – Wychowawczej Dom Młodzieży im. bł. Piątki Poznańskiej do innych placówek opiekuńczo – wychowawczych (...):
ustalono, że w okresie objętym kontrolą Placówce nie była czasowo zamykana i w konsekwencji dzieci nie były przenoszone na ten czas do innych placówek, zatem zalecenie zrealizowano.
12. W związku ze stwierdzonymi przypadkami nieprzestrzegania praw dziecka, m.in. do: stabilnego środowiska wychowawczego, ochrony przed arbitralną lub bezprawną ingerencją w życie dziecka, oraz ochrony przed poniżającym traktowaniem i karaniem (...):
ustalono, że obecnie w Placówce nadal nie zawsze zapewniane jest dzieciom poczucie bezpieczeństwa i stabilne środowisko wychowawcze, opisane wyżej w wystąpieniu, zatem zalecenia nie zrealizowano.
13. W związku ze stwierdzeniem niezapewnienia każdemu dziecku prawa do swobodnego wyrażania woli (...):

ustalono, że obecnie dzieci mają prawo do wyrażania opinii, zatem zalecenie zrealizowano.

14. W związku ze stwierdzeniem niezaspokojenia niezbędnych potrzeb dziecka, w szczególności społecznych i emocjonalnych (...):

ustalono, że obecnie dzieci nadal nie mają zaspokojonych niezbędnych potrzeb, opisanych wyżej w wystąpieniu, zatem zalecenia nie zrealizowano.

15. W związku ze stwierdzeniem nieprawidłowości w sporządzaniu diagnozy psychofizycznej dla każdego dziecka (...):

ustalono, że nadal diagnozy psychofizyczne dziecka sporządzane są nieprawidłowo, zatem zalecenie nie zostało zrealizowane.

16. W związku ze stwierdzeniem nieprawidłowości w zakresie opracowywania planu pomocy dziecku (...):

ustalono, że obecnie plany pomocy dziecku nadal nie spełniają wymogów określonych przepisami prawa, zatem zalecenie nie zostało zrealizowane.

17. W związku ze stwierdzeniem nieprawidłowości w zakresie prowadzenia karty pobytu dziecka, w których uwzględniane winny być dane we wszystkich obszarach, w sposób odzwierciedlający rzeczywistą sytuację dziecka, z zachowaniem odpowiednich terminów wpisów i opatrywaniem notatek datami (...):

ustalono, że obecnie karty pobytu dziecka spełniają wymogi ww. rozporządzenia, zatem zalecenie zostało zrealizowane.

18. W związku ze stwierdzeniem nieprawidłowości w prowadzeniu kart udziału w zajęciach prowadzonych przez psychologa (...):

ustalono, że karty udziału w zajęciach prowadzonych przez psychologa nie są prowadzone zgodnie z zapisami ww. rozporządzenia, zatem zalecenia nie zrealizowano.

19. W związku ze stwierdzeniem nieprawidłowości w zakresie prowadzenia w Placówce arkuszy badań i obserwacji psychologicznych i pedagogicznych dla wychowanków (...):

ustalono, że obecnie nadal arkusze badań i obserwacji psychologicznych prowadzi się niezgodnie z zapisami ww. rozporządzenia, a arkusze badań i obserwacji pedagogicznych Placówka nie prowadzi wcale, zatem zalecenia nie zrealizowano.

20. W związku ze stwierdzeniem nieprawidłowości w dokonywaniu okresowej oceny sytuacji dziecka (...):

ustalono, że obecnie dokonywane okresowe oceny sytuacji dziecka nie spełniają nadal wszystkich wymogów określonych przepisami prawa, zatem zalecenie nie zostało zrealizowane.

Na tym kontrolę zakończono.

Dokonano wpisu do „Zeszytu kontroli” pod nr 6.

Biorąc pod uwagę, stwierdzone podczas kontroli działania Placówki zgodne z obowiązującymi przepisami, jak i działania naruszające przepisy prawa, ogólną działalność Placówki oceniono pozytywnie z nieprawidłowościami, jednakże w związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami dotyczącymi przestrzegania fundamentalnych praw dziecka m.in. do stabilnego środowiska wychowawczego, jak i wychowania w rodzinie, a także w związku z brakiem realizacji ponad połowy zaleceń pokontrolnych z poprzedniej kontroli, w szczególności w obszarze dotyczącym realizacji praw dziecka, działalność Placówki w tym zakresie oceniono negatywnie.

W związku z nieprawidłowościami **wydano zalecenia pokontrolne.**

UWAGI I WNIOSKI

Biorąc pod uwagę przyjęte w placówkach opiekuńczo - wychowawczych standardy opieki i wychowania, rekomenduję:

1. na listach wypłat kieszonkowego umieszczać datę rzeczywistej wypłaty dzieciom środków pieniężnych lub dokonania przelewu a także wskazywać przyczynę, dla której dziecko nie otrzymuje kieszonkowego w formie gotówki,
2. zorganizować szkolenie dla kadry Placówki na temat prawidłowych sposobów komunikacji pomiędzy dorosłymi a dziećmi,
3. przyjmować rodzeństwa umieszczane na podstawie wspólnego postanowienia sądu na miejsca tego samego typu,
4. dostosować nazwę zespołu do spraw okresowej oceny sytuacji dziecka do zapisów ustawy, a także odnotowywać nieobecność obywateli Zespołu, bądź opatrywać brak ich podpisu w wyznaczonym miejscu stosowanym komentarzem,
5. przekazywać wnioski zespołu do spraw okresowej oceny sytuacji dziecka do sądu niezwłocznie po ich sporządzeniu.

ZALECENIA POKONTROLNE

W związku ze stwierdzeniem nieprawidłowości w funkcjonowaniu Placówki oraz w realizacji zadań, określonych w ww. ustawie i ww. rozporządzeniu, zalecam:

1. **zapewnić wychowankom właściwe warunki socjalno-bytowe**, zgodnie z § 18 ust. 3 ww. rozporządzenia,
2. **niezwłocznie ustalić z pracodawcą, tj. Inspektorią pw. św. Wojciecha z siedzibą w Pile kwestię zajmowania obecnie stanowiska Dyrektora POW przez osobę nie posiadającą wymagających kwalifikacji, celem objęcia tego stanowiska przez osobę spełniającą wymogi art. 97 ust. 3 ww. ustawy,**

- 3. zatrudniać do pracy z dziećmi wyłącznie osoby posiadające wymagane kwalifikacje oraz spełniające wymogi, zgodnie z art. 98 ust. 1 pkt 1 ww. ustawy,**
- 4. podpisując porozumienia z wolontariuszami każdorazowo żądać zaświadczeń lekarskich o braku przeciwwskazań do pracy z dziećmi, zgodnie z art. 99 ust. 4 w zw. z art. 98 ust. 3 ww. ustawy oraz z art. 44 w zw. z art. 42 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie,**
- 5. stosować się do treści decyzji Wojewody w sprawie wydania zezwolenia na prowadzenie Placówki w zakresie liczby miejsc socjalizacyjnych i interwencyjnych z dnia 27 lutego 2019 r., znak: PS-III.9423.4.2019.5, a w przypadku zamiaru przyjęcia dziecka ponad liczbę miejsc wyznaczoną w zezwoleniu, każdorazowo przed przyjęciem dziecka występować do Wojewody Wielkopolskiego o wydanie odpowiedniego zezwolenia, zgodnie z art. 95 ust. 3a ww. ustawy,**
- 6. w przypadku dziecka, co do którego Sąd wydał postanowienie o umieszczeniu w instytucjonalnej pieczy zastępczej, przyjmować je do Placówki wyłącznie na podstawie skierowania wydanego przez Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Poznaniu, zgodnie z art. 35 ust. 1 ww. ustawy oraz § 2 ust. 1 ww. rozporządzenia,**
- 7. przyjmować do Placówki dzieci poniżej 10 roku życia tylko i wyłącznie w sytuacjach zgodnych z art. 95 ust. 2 lub art. 103 ust. 2 pkt 2 i 3 ww. ustawy,**
- 8. przestrzegać przepisów dotyczących terminu pobytu dzieci w ramach miejsc interwencyjnych, zgodnie z art. 103 ust. 6 i 7 ww. ustawy,**
- 9. składać do właściwego sądu wnioski o wszczęcie postępowania o wydanie zarządzeń wobec dziecka w terminie 18 miesięcy od dnia umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej, zgodnie z art. 100 ust. 4a ww. ustawy,**
- 10. dostosować treść Regulaminu Kieszonkowego do obowiązujących przepisów prawa i wypłacać każdemu dziecku kwotę do własnego dysponowania, zgodnie z § 18 ust. 1 pkt 8 ww. rozporządzenia w zw. z art. 80 ust. 1 pkt 2 i art. 86 ust. 2 i 3 ww. ustawy,**
- 11. zapewnić każdemu dziecku dostęp przez całą dobę do podstawowych produktów żywnościowych i napojów, zgodnie z § 18 ust. 1 pkt 9 ww. rozporządzenia,**
- 12. niezwłocznie po przyjęciu dziecka do Placówki sporządzać diagnozę psychofizyczną, uwzględniając w niej analizę obligatoryjnych obszarów, zgodnie z § 14 ust. 3 ww. rozporządzenia oraz wszystkie wymagane wskazania, zgodnie z § 14 ust. 4 ww. rozporządzenia,**

- 13. opracowywać plan pomocy dziecku dla każdego wychowanka niezwłocznie po sporządzeniu diagnozy:**
- a) we współpracy z asystentem rodziny prowadzącym pracę z rodziną dziecka, jeżeli rodzina jest objęta jego wsparciem, zgodnie z § 15 ust. 1 ww. rozporządzenia,**
 - b) uwzględniając zdanie dziecka, zgodnie z art. 4 pkt 8 i art. 4a ww. ustawy oraz § 15 ust. 2 ww. rozporządzenia,**
 - c) wyznaczając terminy realizacji celów i działań w sposób prawidłowy, zgodnie z § 15 ust. 3 pkt 1 ww. rozporządzenia,**
 - d) właściwie wyznaczając cel pracy z dzieckiem, zgodnie z § 15 ust. 3 pkt 2 ww. rozporządzenia,**
 - e) na podstawie diagnozy, zgodnie z § 15 ust. 4 pkt 1 ww. rozporządzenia,**
- oraz modyfikować plany pomocy dziecku, zgodnie z § 15 ust. 5 pkt 1 ww. rozporządzenia,**
- 14. prowadzić arkusze badań i obserwacji psychologicznych oraz pedagogicznych dla każdego dziecka na bieżąco, zgodnie z § 17 ust. 1 pkt 4 ww. rozporządzenia,**
- 15. prowadzić karty udziału w zajęciach prowadzonych przez psychologa, pedagoga lub osobę prowadzącą terapię z opisem ich przebiegu, o ile dziecko tego wymaga, zgodnie z § 17 ust. 1 pkt 3 ww. rozporządzenia,**
- 16. dokonywać okresowej oceny sytuacji dziecka:**
- a) w celach dla których dokonuje się oceny, zgodnie z art. 136 ww. ustawy,**
 - b) uwzględniając obligatoryjny skład zespołu, zgodnie z art. 137 ust. 1 ww. ustawy,**
 - c) w miarę potrzeb nie rzadziej niż co pół roku, zgodnie z art. 138 pkt 1 ww. ustawy,**
 - d) po wystuchaniu zdania dziecka, zgodnie z art. 4a ww. ustawy,**
- 17. nie przekraczać terminu wyboru opiekuna usamodzielnienia przez wychowanków, uwzględniając konieczność akceptacji opiekuna przez kierownika właściwego miejskiego lub powiatowego centrum pomocy rodzinie w przypadkach tego wymaganych, zgodnie z art. 145 ust. 2 i 3 ww. ustawy,**
- 18. zaprzestać nieuzasadnionego rozdzielania rodzeństw i respektować prawo dziecka do wychowania w rodzinie, zgodnie z art. 4 pkt 1 ww. ustawy w zw. z art. 112⁸ Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego,**
- 19. przestrzegać praw dziecka do stabilnego środowiska wychowawczego, ochrony przed arbitralną i bezprawną ingerencją w życie dziecka, zgodnie z art. 4 pkt 4 i 7 ww. ustawy oraz z § 13 ust. 2 pkt 1 ww. rozporządzenia.**

Informacje końcowe

Integralną częścią wystąpienia pokontrolnego są wymienione w jego treści załączniki, pozostające w dokumentacji Wojewody Wielkopolskiego.

Niniejszy dokument sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, z których jeden przekazano Dyrektorowi Placówki Opiekuńczo – Wychowawczej Dom Młodzieży im. bł. Piątki Poznańskiej, drugi pozostawiono w dokumentacji Wojewody Wielkopolskiego.

Treść wystąpienia pokontrolnego podlega udostępnieniu, zgodnie z ustawą z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2022 r., poz. 902), z wyłączeniem danych osobowych w rozumieniu ustawy z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2019 r., poz. 1781).

Zgodnie z art. 197d ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2023 r., poz. 1426 z późn. zm.) kontrolowana Jednostka może w terminie 7 dni od dnia otrzymania tych zaleceń, zgłosić do nich zastrzeżenia.

Wojewoda w terminie 14 dni od dnia otrzymania zastrzeżeń, o których mowa powyżej przedstawia stanowisko w sprawie ich uwzględnienia.

W przypadku nieuwzględnienia zastrzeżeń przez Wojewodę, kontrolowana Jednostka jest obowiązana, w terminie 30 dni od dnia otrzymania stanowiska Wojewody, do powiadomienia Wojewody o realizacji zaleceń pokontrolnych.

W przypadku uwzględnienia zastrzeżeń przez Wojewodę kontrolowana Jednostka jest obowiązana w terminie 30 dni od dnia otrzymania stanowiska Wojewody, do powiadomienia Wojewody o realizacji zaleceń pokontrolnych, mając na uwadze zmiany wynikające z uwzględnionych zastrzeżeń.

Zgodnie z art. 198 ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2023 r., poz. 1426 z późn. zm.) kto nie realizuje zaleceń pokontrolnych, o których mowa w art. 197d ust. 1 ustawy, podlega karze pieniężnej w wysokości od 1.000 do 15.000 zł.

Wystąpienie pokontrolne zawiera 27 stron.

z up. Wojewody Wielkopolskiego
(-) Hanna Zawadka
Zastępca Dyrektora
Wydziału Polityki Społecznej

Dokument sporządziła:
Anna Kościańska
Inspektor wojewódzki
12 grudnia 2023 r.